

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада ЛДУФК

Івана Боберського



25.02.26 № 3

Я.С. Свищ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Галузь знань А Освіта

спеціальність А 4.11 Середня освіта (Фізична культура)

спеціальність А7 Фізична культура і спорт

Львів – 2026

УДК 796:378.22(072)
М54

Укладачі:

МУЗИКА Федір Васильович
БРИСКІН Юрій Аркадійович
ПЕРЕДЕРІЙ Аліна Володимирівна
БОДНАР Іванна Романівна
ХІМЕНЕС Христина Робертівна
СВІСТЕЛЬНИК Ірина Рудольфівна
РОЗТОРГУЙ Марія Сергіївна
ОСТРОВСЬКИЙ Мар'ян Володимирович
ХУДОБА Володимир Володимирович

УДК 796:378.22(072)

Методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти: Галузь знань А Освіта спеціальність А4 Середня освіта (Фізична культура), спеціальність А7 Фізична культура і спорт. / уклад. Музика Ф.В., Бріскін Ю.А., Передерій А.В., Боднар І.Р., Хіменес Х.Р., Свістельник І.Р., Розторгуй М.С., Островський М.В., Худоба В.В. – Львів, 2026. – 44 с.

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	4
1.1	Обсяг і структура кваліфікаційної роботи.....	4
1.2	Вимоги до структурних елементів кваліфікаційної роботи.....	5
1.3	Політика застосування інструментів штучного інтелекту	15
2.	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	17
2.1	Етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи.....	17
2.2	Рекомендації до оформлення кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	23
3.	ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	28
	ДОДАТКИ.....	31
	Приклад оформлення титульної сторінки	31
	Приклад анотацій.....	32
	Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи	34
	Приклад оформлення акту впровадження результатів наукових дослідження у практику.....	35
	Приклади оформлення списку використаних джерел.....	36
	Напрями наукових досліджень для кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	38
	Приклад оформлення титульної сторінки обґрунтування теми кваліфікаційної роботи.....	41
	Вимоги до написання відгуку наукового керівника.....	42
	Вимоги до написання рецензії на кваліфікаційну роботу.....	43
	Приклади оформлення рисунків	44
	Приклад оформлення таблиць.....	45
	Приклад наведення формул.....	46
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47

Ці методичні вказівки складено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти України, Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті фізичної культури ім. Івана Боберського та ухвалено Вченою радою (Протокол № 3 від 25.02.2026).

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти має передбачати виконання дослідження або інноваційного проекту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту.

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти – важливий різновид самостійної наукової роботи студентів, під час написання якої вони опановують методи та набувають умінь проводити наукові дослідження. Кваліфікаційною роботою студент завершує свою навчальну та наукову підготовку в університеті. Вона повинна засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його загальнонаукову та спеціальну підготовку, уміння застосовувати здобуті в університеті знання для виконання конкретних наукових та практичних завдань. Основною вимогою до студентів є самостійне і творче виконання завдань кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти – виконана державною мовою академічна праця на правах рукопису, підготовлена в друкованій та електронній формі. Атестацію здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проводять у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

1.1. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти

Обсяг основного тексту роботи магістра (без списку літератури і додатків) залежить від характеру (теоретичного чи прикладного) та проблематики дослідження і має становити не менше ніж **50 сторінок**.

Кваліфікаційна робота повинна мати такі основні **структурні елементи**:

- титульний аркуш;
- анотації українською та англійською мовами;
- зміст;
- основна частина (вступ, розділи, висновки);
- список використаних джерел.

Роботу можна також доповнити додатками та списком умовних скорочень.

Кожен із цих елементів, а також компоненти основної частини (вступ, розділи, висновки) необхідно починати з нової сторінки.

1.2. Вимоги до структурних елементів кваліфікаційної роботи

Титульна сторінка – перша сторінка наукової роботи, призначена для попереднього ознайомлення з працею, тому важливо, щоб було коректно представлено відомості про роботу та її автора (*додаток А*). На титульній сторінці має бути вказано таке:

- назва закладу вищої освіти;
- назва факультету, кафедри, де виконано роботу;
- прізвище, ім'я та по батькові автора повністю;
- тема кваліфікаційної роботи;
- спеціальність (спеціалізацію – за потребою);
- науковий ступінь, учене звання, прізвище та ініціали наукового керівника;
- місто і рік.

Анотацію призначено для ознайомлення зі змістом кваліфікаційної роботи загалом. Вона повинна бути стислою (обсяг анотації – 1 сторінка), інформативною та містити відомості, які дають змогу зрозуміти сутність роботи.

Анотації готують українською та англійською мовами. Зміст анотацій українською та англійською мовами повинен бути ідентичним (*додаток Б*).

В анотації вказують прізвище та ініціали здобувача вищої освіти; назву кваліфікаційної роботи; спеціальність (шифр і назву) та спеціалізацію (за потребою) (шифр і назву); найменування закладу вищої освіти, у якому здійснено підготовку кваліфікаційної роботи; місто, рік.

Далі в анотації подають у стислій формі виклад основних результатів дослідження із зазначенням мети, методів дослідження, наукової новизни та наявності практичного значення роботи.

Наприкінці анотації наводяться **5–8 ключових слів** відповідною мовою.

Після ключових слів автор має засвідчити дотримання принципів **академічної доброчесності** та політики **використання ШІ**.

За наявності, після цього з наступного аркуша подають **список публікацій автора** за темою кваліфікаційної роботи.

ЗМІСТ – це наступна сторінка роботи, на якій відтворено назви основних змістових частин роботи із зазначенням їх початкової сторінки (*додаток В*).

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, символів, скорочень і термінів (у разі потреби). Якщо цього вимагає робота й автор використовує маловідомі скорочення, нові символи, позначення та ін., то їхній перелік може бути подано у кваліфікаційній роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, у яких зліва за абеткою називають скорочення, а справа – їх докладне розшифрування.

Основна частина кваліфікаційної роботи має містити:

- вступ;
- розділи кваліфікаційної роботи;
- висновки;
- практичні рекомендації (за потреби).

ВСТУП розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання). У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи, а саме: актуальність теми, мету і завдання, об'єкт дослідження, предмет дослідження, методи дослідження, наукову новизну, практичне значення, апробацію матеріалів кваліфікаційної роботи та анонсують структуру та обсяг кваліфікаційної роботи.

Актуальність теми – обґрунтування вибору теми дослідження (зв'язок теми кваліфікаційної роботи із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань). Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми необхідно обґрунтувати доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, досить кількома реченнями висловити суть проблеми. Бажано в актуальності зосередитися на трьох основних частинах: 1) чому ця тема важлива і потребує розв'язання; 2) хто з авторів уже досліджував

окремі питання цієї проблеми і що встановлено; 3) що у цій проблемі залишилося недостатньо дослідженим і потребує вивчення;

Мета і завдання відображають стратегію дослідження. Мета дослідження тісно пов'язана з темою кваліфікаційної роботи та повинна чітко вказувати, що саме потрібно вирішити в роботі; це запланований результат, якого необхідно досягти.

Наприклад. Мета – експериментально обґрунтувати алгоритмізовану програму навчання техніки кидків у вправах зі скакалкою в художній гімнастиці на етапі початкової підготовки.

Завдання – це конкретні етапи досягнення мети. Треба пам'ятати, що вони визначають спрямованість і хід дослідження. Від них залежатиме структура роботи (кожному з поставлених завдань має відповідати конкретна її частина – розділ, підрозділ). Зазвичай їх може бути три – п'ять, при цьому перше завдання традиційно присвячено аналізу об'єкта дослідження, вивченню наукової проблеми, яку порушено у кваліфікаційній роботі. Якщо робота має експериментальний характер, то останнє завдання зазвичай передбачає практичну перевірку авторських підходів. Формулювання завдань дослідження потребує конкретизації контингенту досліджуваних (віку, статі, професійної приналежності, стану здоров'я, рівня підготовленості, виду спорту, кваліфікації, етапу підготовки тощо) відповідно до теми кваліфікаційної роботи.

Наприклад. Завдання:

1. Виявити та охарактеризувати основні науково-методичні підходи щодо технічної підготовки в художній гімнастиці на етапі початкової підготовки.

2. Визначити основні опорні точки техніки вправ зі скакалкою на етапі початкової підготовки.

3. Розробити програму застосування основних опорних точок у навчанні техніки кидків у вправах зі скакалкою.

4. Експериментально обґрунтувати ефективність програми застосування основних опорних точок у вправах зі скакалкою.

Наприклад. Завдання:

1. Виявити шляхи удосконалення процесу фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.
2. Розробити програму занять з пріоритетним застосуванням рухливих ігор для учнів, скерованих до спеціальної медичної групи.
3. Експериментально перевірити ефективність використання програми у фізичному вихованні учнів молодших класів, скерованих до спеціальної медичної групи.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обраний для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта – саме на ньому необхідно акцентувати увагу, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи.

Наприклад.

Об'єкт – фізична підготовка спортсменів у силових видах спорту.

Предмет – засоби і методи розвитку сили важкоатлетів-початківців.

Наприклад.

Об'єкт: фізичне виховання учнів молодших класів, скерованих до спеціальної медичної групи.

Предмет: програма розвитку спритності у школярів спеціальної медичної групи.

ВАЖЛИВО!!! Тематика, об'єкт та предмет кваліфікаційної роботи мають відповідати предметній області спеціальності, за якою виконується кваліфікаційна робота.

Методи дослідження, які найчастіше використовують в кваліфікаційній роботі: теоретичний аналіз і узагальнення даних наукової та методичної літератури; аналіз документальних та архівних матеріалів; вивчення досвіду провідних фахівців; педагогічні методи (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент); антропометричні та фізіометричні методи; соціологічні методи (опитування); методи експертного оцінювання, методи математичної статистики та ін.

У роботах теоретичного, описового характеру, де не проводять експерименту, використовують такі методи: аналіз і синтез, узагальнення, індукції та дедукції, аналогії, моделювання, абстрагування і конкретизації, порівняльно-історичний метод тощо.

Наукова новизна отриманих результатів. Варто довести вагомість наукового дослідження у теоретичному аспекті. Положення наукової новизни демонструють, який рівень наукових результатів отримано в роботі (*набули подальшого розвитку наукові положення щодо..., удосконалено відомості щодо..., уперше обґрунтовано...*). Крім того, наукову новизну роботи характеризує наявність узагальнень, систематизації наукової інформації, дослідження закономірностей, виявлення тенденції тощо.

Наприклад.

Наукова новизна:

- Вперше обґрунтовано програму занять у спеціальній медичній групі з пріоритетним застосування рухливих ігор;
- Набули подальшого розвитку наукові положення щодо впливу програми занять з пріоритетним застосування рухливих ігор на показники фізичного розвитку учнів молодших класів спеціальної медичної групи.

Практичне значення отриманих результатів – подають відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного застосування. Ураховуючи важливість прикладного аспекту наукової роботи, необхідно довести можливості використання отриманих результатів на практиці. За наявності впровадження результатів наукових досліджень у практику, слід вказувати, де відбулося впровадження і який ефект отримано. Доцільним є також оформлення й подання в додатки до кваліфікаційної роботи актів упровадження (*додаток Г*).

Наприклад. Практичне значення:

- розроблену програму рекомендовано до використання в навчальному процесі з фізичного виховання закладів загальної початкової освіти для поліпшення стану здоров'я, підвищення рівня функціональної і рухової

підготовленості, фізичної працездатності та зацікавленості до занять фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

Результати роботи впроваджено в навчально-виховний процес СЗШ №27 м. Львова, про що складено відповідний акт.

Апробація матеріалів кваліфікаційної роботи (за наявності зазначають назви конференцій, семінарів, зборів, інших науково-практичних заходів, на яких було обговорено результати дослідження, місце та рік їх проведення; вказують також кількість публікацій, якщо вони є);

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи – анонсується її структура, зазначається загальний обсяг.

Наприклад. Робота складається із 3 розділів. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 12 таблиць, ілюстрована 3 рисунками. Список використаної літератури нараховує 88 джерел. Додаткову інформацію розміщено у 4 додатках.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки, а підрозділ продовжує текст. У кінці кожного розділу автор подає стислі висновки про одержані наукові і практичні результати. У розділах та підрозділах роботи автор викладає результати власних досліджень з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Виклад матеріалу має бути підпорядкований одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

У **розділах** кваліфікаційної роботи має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень магістранта.

У розділах основної частини подають таке:

- *огляд спеціальної літератури*, зокрема джерела останніх років і літератури іноземними мовами;
- *методи та організацію дослідження*;
- *аналіз і результати власних досліджень* автора.

Розділи кваліфікаційної роботи можуть бути поділені на підрозділи (нумерують арабськими цифрами. Нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою).

РОЗДІЛ 1. У цьому розділі подають результати аналізу доступних літературних джерел та джерел інтернету з досліджуваної проблеми. Для написання першого розділу бажано використовувати план, що допоможе логічно розмістити проаналізований матеріал, а також чітко розподілити його за підрозділами. У цьому розділі використовують цитування авторів, які повинні бути оформлені згідно з вимогами. У кінці розділу подають короткий висновок до нього.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

У розділі перераховують методи дослідження, а також подають їхню коротку характеристику.

Наприклад:

1. Аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури.
2. Опитування (анкетування).
3. Педагогічні спостереження.
4. Педагогічний експеримент.
5. Методи математичної статистики.

Далі слід пояснити сутність кожного методу та доцільність його використання відповідно до завдань кваліфікаційної роботи.

Після цього автор кваліфікаційної роботи описує, як проходило дослідження, його етапи, короткий зміст і терміни кожного з них, вказує на контингент осіб, які брали участь у дослідженні, а також місце його проведення.

РОЗДІЛ 3. У цьому розділі подають відомості про проведені власні дослідження, результати опитування фахівців, педагогічних спостережень тощо. Для демонстрації та підтвердження отриманих результатів використовують таблиці і рисунки. У кінці розділу подають короткий висновок.

РОЗДІЛ 4. Цей розділ присвячують експериментальним даним, які магістрант отримав у процесі формувального експерименту в результаті

впровадження експериментального чинника (нової методики, програми, засобів тощо). Для достовірного представлення отриманого матеріалу спочатку детально описують розроблену методику, а потім подають опис її експериментальної перевірки. У кінці розділу подають короткий висновок до нього.

Кваліфікаційна робота може мати три розділи, які за обсягом відповідають вимогам.

ВИСНОВКИ. У висновках мають бути викладені основні наукові та практичні результати, одержані в процесі дослідження. Висновки повинні відповідати поставленим завданням, бути стислими, конкретними, підтверджені цифровими даними (у разі наявності). Вони мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, які отримав автор кваліфікаційної роботи особисто у процесі дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у цій галузі.

Висновки повинні мати аналітичний узагальнюваний характер та не подаватися як анотація чи констатація.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ є завершальним розділом кваліфікаційної роботи, який підтверджує її наукову новизну й рівень опрацювання теми. Це важливий компонент та елемент бібліографічного апарату наукового дослідження. Він демонструє масштаб і глибину теоретичного аналізу досліджуваної проблеми, характеризує ступінь її вивчення, дозволяє документально підтвердити достовірність і точність наведених у тексті запозичень: таблиць, ілюстрацій, формул, цитат, фактів і текстів. До списку використаних джерел мають входити усі наукові праці, які аналізуються та цитуються в тексті кваліфікаційної роботи. До списку не вносять джерела, на які немає покликань у тексті і які не були використані під час написання тексту. Не цитують неопубліковані та незавершені праці.

Список використаних джерел розміщують наприкінці роботи, але готують на початку написання академічного тексту. Оформлюють відповідно до міжнародного стилю *Vancouver*. Список використаних джерел стилю *Vancouver* має назву «**ПОСИЛАННЯ**».

Джерела у списку складають в алфавітному порядку за прізвищем автора(-ів) або назв праць, застосовуючи український алфавіт. Іноземні джерела зазначають наприкінці українського алфавіту за латинською абеткою. Наукові праці одного автора групують за алфавітом **назв**, а публікації авторів з однаковими прізвищами – за алфавітом **ініціалів** авторів.

Бібліографічний опис видань здійснюють **виключно мовою оригіналу**. Назви книг, статей, журналів, збірників наукових праць та видавництв ніколи *не беруть у лапки і вказують повністю*. Назви міст *не скорочують*.

Прізвища авторів від ініціалів не роз'єднують при перенесенні їх на інший рядок. Для цього використовують комбінацію клавіш *Shift+Ctrl+Space* (пробіл). У міжсторінковому інтервалі застосовують **тире**, а не дефіс (*наприклад*, С. 59–62). В електронних джерелах **обов'язково** вказують на те, що це електронний ресурс [Інтернет] і наводять **дату перегляду** в квадратних дужках [цитовано 2026 Бер. 23].

Для статей **обов'язково** зазначають: автора, назву статті, назву видання, де надрукована стаття (журнал чи збірник), рік, номер (випуск, том), початкову та кінцеву сторінки (міжсторінковий інтервал). Якщо стаття має *doi* (цифровий ідентифікатор), його також додають до бібліографічного опису. Для навчально-методичних праць, монографій, довідкових, енциклопедичних видань вказують автора(-ів), назву видання, місце видання (місто), видавництво, рік, (том, частина – якщо є), загальну кількість сторінок. Бібліографічний опис використаного джерела повинен включати обов'язкові метадані, які забезпечують його ідентифікацію як інформаційного документа.

В академічному тексті кваліфікаційної роботи **не здійснюють** покликання на буклети, реклами, анотації до книг чи статей, не цитують думки із соціальних мереж, блогів та комерційних сайтів, як от: *Studentam.net.ua*, *Studopedia.com.ua*, *StudFiles.com* тощо. Не цитують інформаційні документи з репозитаріїв, які є лише архівами зберігання інформації, а не офіційними сайтами, де інформація опублікована як авторитетне джерело.

Не рекомендовано здійснювати покликання на **джерела інформації держави-агресора**.

Загальна кількість використаних для підготовки кваліфікаційної роботи **джерел інформації** має становити не менше ніж **40**, серед яких повинні бути наукові видання (монографії, дисертації, статті) та іноземні джерела. Часовий діапазон опрацьованих видань має охоплювати останні п'ять років. Фундаментальні праці (класичні дослідження або історичні документи) можуть цитуватися незалежно від року публікації.

Кожний бібліографічний запис у списку використаних джерел має бути нумерованим (1.), а покликання на інформаційне джерело в тексті кваліфікаційної роботи наведене у квадратних дужках. Наприклад: [1] або [38], де цифри 1 і 38 відповідають порядковому номеру документа у списку використаних джерел. Не варто подавати в дужках більше ніж три покликання й покликатися на одне й теж саме джерело під різними номерами. Бібліографічні покликання є обов'язковими та необхідними для того, щоби уникнути звинувачень у плагіаті та крадіжках інтелектуальної власності.

Покликання на інструменти ШІ (*ChatGPT, Claude, Gemini* тощо) у списку використаних джерел не здійснюються, оскільки ШІ не є автором згенерованого тексту.

Під час роботи з інформаційними джерелами рекомендовано використовувати програмне забезпечення для керування бібліографічною інформацією *Mendeley* (<https://www.mendeley.com/>) або *EndNote* (<https://endnote.com/>), що дає змогу автоматично оформлювати цитування та список літератури відповідно до обраного стилю.

Приклади оформлення літературних джерел наведено у *додатку Д*.

ДОДАТКИ. Допоміжний матеріал, необхідний для повнішого сприйняття роботи, виносять у Додатки (наприклад, акти впровадження, результати тестування, документи, протоколи, анкети, комплекси вправ тощо). Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: *Додаток А, Додаток Б* і т. д.

До додатків належить допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи: проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, тестувань, обстежень, розрахунки економічного ефекту; листи підтримки результатів кваліфікаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами кваліфікаційної роботи, описи комп'ютерних програм, використаних для розв'язання завдань дослідження тощо; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

Якщо результати досліджень упроваджено, подають документи у вигляді **актів упровадження**.

1.3. Політика застосування інструментів штучного інтелекту

Сучасний дослідницький процес передбачає можливість використання технологій штучного інтелекту (ШІ – *LLM*-моделі як-от *ChatGPT*, *Gemini*, *Claude*, інструменти аналізу даних тощо) як допоміжних засобів. Однак їх застосування має ґрунтуватися на принципах академічної доброчесності, прозорості та персональної відповідальності здобувача освіти.

Дозволені дії (ШІ як асистент):

1. Структурування матеріалу: допомога у формуванні плану роботи, генерація ідей для назв підрозділів.
2. Стилiстичне редагування: коректура граматики, переклад іншомовних джерел для ознайомлення.
3. Пошук напрямів дослідження: отримання оглядової інформації про актуальні тренди у науці та практиці для подальшої самостійної перевірки.
4. Технічна допомога у статистичній обробці даних.
5. Форматування рисунків та таблиць.

Заборонені дії (ШІ як автор):

1. Генерування основного тексту: подання тексту, створеного ШІ, як власного інтелектуального продукту (вважається формою плагіату).

2. Фабрикація даних: використання ШІ для генерації «вигаданих» результатів тестувань, показників фізичного стану чи статистичних звітів.

3. Вигадані покликання: використання вигаданих ШІ джерел або цитат без їхньої верифікації в офіційних базах даних (*Scopus, Web of Science, PubMed* тощо).

4. Приховування використання: відсутність декларування фактів застосування ШІ у процесі підготовки кваліфікаційної роботи.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи

Підготовка та виконання кваліфікаційної роботи передбачає виконання таких етапів:

- вибір теми кваліфікаційної роботи;
- підготовка обґрунтування теми кваліфікаційної роботи;
- вивчення інформаційних джерел;
- складання плану роботи;
- підготовка теоретичної частини кваліфікаційної роботи;
- виконання практичної частини кваліфікаційної роботи;
- апробація отриманих результатів та формулювання висновків;
- підготовка інших частин кваліфікаційної роботи;
- підготовка та організація захисту;
- захист кваліфікаційної роботи.

Орієнтовний порядок підготовки та захисту кваліфікаційної роботи

№	Етапи підготовки кваліфікаційної роботи	Терміни виконання	Очікуваний результат
1	Підготовчий етап: вибір теми, розроблення обґрунтування теми	до кінця листопада першого року навчання	Розгляд теми на кафедрі, де виконують роботу, затвердження теми на вченій раді факультету
2	Опрацювання об'єктної частини дослідження (теоретичний етап)	листопад – грудень першого року навчання	Складання списку інформаційних джерел, текст розділів
3	Експериментальний (емпіричний) етап дослідження	січень – травень першого року навчання	Добір методів та методик дослідження, проведення експериментальних

			досліджень, збір емпіричного матеріалу
4	Аналітичний етап	червень першого року навчання	Опрацювання результатів дослідження, підготовка висновків
5	Підготовка тексту кваліфікаційної роботи	вересень – жовтень другого року навчання	Текст анотацій, вступу, розділів кваліфікаційної роботи, висновків, оформлення списку використаних джерел
6	Попередній розгляд кваліфікаційної роботи на кафедрі, де її виконували	в межах переддипломної практики (згідно з графіком)*	Мультимедійна презентація, текст роботи в повному обсязі в електронному та друкованому вигляді, рекомендації кафедри щодо допуску до офіційного захисту (витяг з протоколу)
7	Перевірка тексту кваліфікаційної роботи на наявність/відсутність текстових запозичень	в межах переддипломної практики (згідно з графіком)*	Отримання Протоколу аналізу звіту подібності, сформованого програмою <i>StrikePlagiarism</i>
8	Рецензування кваліфікаційної роботи	перший тиждень грудня другого року навчання	Відгук наукового керівника, зовнішня та внутрішня рецензія
9	Оприлюднення кваліфікаційної роботи	за 10 днів до захисту	Оприлюднення кваліфікаційної роботи на офіційному сайті Університету
10	Офіційних захист кваліфікаційної роботи на засіданні ДЕК	за графіком Державної екзаменаційної комісії (ДЕК)	Рішення ДЕК, підсумкова оцінка, рекомендація щодо продовження навчання

Примітка * – для факультету післядипломної та заочної освіти – у межах третьої заліково-екзаменаційної сесії

Вибір теми кваліфікаційної роботи. Тему для дослідження обирають з низки тем, які пропонує випускова кафедра. При цьому студент може самостійно запропонувати тему кваліфікаційної роботи, на основі напрямів наукових досліджень, які виконують у цій галузі (*Додаток Ж*).

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, становити науковий і практичний інтерес, відповідати обраній спеціальності. Усі теми кваліфікаційних робіт повинні бути новітніми; бажаним є зв'язок вибраної теми з майбутньою професійною діяльністю випускника; тема кваліфікаційної роботи повинна мати комплексний характер і передбачати одночасне розв'язання як наукових завдань, так і завдань практичного і прикладного характеру. Кваліфікаційна робота повинна враховувати подальшу перспективу дослідження обраної проблематики; слід обирати тему вузького спрямування, що сприятиме її глибшому дослідженню та висвітленню; робота повинна носити індивідуальний характер, хоча декілька робіт можуть висвітлювати різні аспекти однієї проблеми; не дозволяється виконання кваліфікаційної роботи кількома магістрантами за однією або подібною темою.

На першому етапі відбувається вибір теми та опрацювання об'єкта дослідження, визначення мети й завдань роботи, обґрунтування актуальності теми, погодження обраної теми з керівником.

Підготовка обґрунтування теми кваліфікаційної роботи. Магістрант разом з науковим керівником готує обґрунтування теми кваліфікаційної роботи і подає його для затвердження на кафедру та в деканат. В обґрунтуванні теми кваліфікаційної роботи необхідно представити **актуальність теми, мету і завдання**, які планується реалізувати у процесі дослідження, **об'єкт і предмет** дослідження, **очікувані наукові результати** та можливе **практичне значення** роботи. В обґрунтуванні теми також зазначають **методи** дослідження, які будуть використовувати для розв'язання поставлених завдань, орієнтовну **організацію дослідження** (етапи виконання роботи) та **шляхи впровадження** отриманих у процесі виконання роботи результатів.

Обґрунтування тем кваліфікаційних робіт розглядаються на засіданні кафедри, де її виконують, та затверджують на вченій раді факультету у встановлені терміни.

Приклад оформлення титульної сторінки – див. *Додаток 3*.

Про результати досліджень з теми кваліфікаційної роботи студенти систематично доповідають на спеціальних семінарах і засіданнях кафедри.

Вивчення інформаційних джерел – наступний етап праці. Його мета – забезпечити наукову обґрунтованість, актуальність та повноту дослідження. Він складається з процесу пошуку, аналізу та опрацювання інформації за темою дослідження, її систематизації, порівняння й узагальнення для написання академічного тексту кваліфікаційної роботи.

Формування джерелознавчої бази може ґрунтуватися на вивченні фондів бібліотек (або електронних фондів) Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, факультетських бібліотек Львівського Національного Університету імені Івана Франка, бібліотеки Українського католицького університету, Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки тощо; наукових базах даних, електронних ресурсів інтернет, електронних репозитаріях університетів чи наукових установ.

Добираючи інформаційні джерела, доцільно також використовувати електронні фонди Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Для детального вивчення наукових проблем галузі педагогічної освіти, фізичної культури, спорту корисним є ознайомлення з дисертаціями та авторефератами дисертацій, які захищені останніми роками за науковими спеціальностями: 24.00.01 – олімпійський та професійний спорт, 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення, 014 – середня освіта (фізична культура), 017 – фізична культура і спорт.

Для вичерпної характеристики проблемного поля дослідження доцільним є аналіз останніх досліджень і публікацій, що представлені у наукових фахових виданнях «Спортивна наука України»

(<http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/issue/archive>), «Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві» (<http://sport.eenu.edu.ua/index.php/sport/issue/archive>), «Наука в олімпійському спорті» (<http://sportnauka.org.ua/articles/>), «Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту» (<https://www.sportpedagogy.org.ua/index-r.html>), «Спортивний вісник Придніпров'я» (<http://infiz.dp.ua/joomla/index.php/science/sportivnij-visnik-pridniprov-ya>), «OLYMPICUS» https://journals.pdpu.od.ua/Olympicus_info.pdf, «Науковий дискурс у фізичному вихованні спорті» <https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/discourse>, «Фізична активність, здоров'я і спорт» <https://journals.ldufk.lviv.ua/index.php/pahs> та ін.

Складання плану роботи. На цьому етапі магістрант повинен сформувавши концепцію роботи, тобто власне розуміння сутності проблеми, визначити шляхи її розв'язання; скласти план виконання завдань дослідження та узгодити його з науковим керівником.

Підготовка теоретичної частини кваліфікаційної роботи. На цьому етапі необхідно глибоко та різнобічно вивчити досліджувану проблему, викласти теоретичний матеріал дослідження (результати аналізу наукової та методичної літератури) з метою характеристики наукового (науково-практичного) завдання, обґрунтування ідей та сутності явища, яке вивчають. На цьому етапі добирають методи дослідження та пишуть перший і другий розділи роботи.

Виконання практичної частини кваліфікаційної роботи. Якщо кваліфікаційна робота має експериментальний характер, на цьому етапі на основі попереднього вивчення передового педагогічного досвіду та аналізу літератури магістрант розробляє та впроваджує авторські методики і власні креативні ідеї, проводить вимірювання, тестування, опитування для збору та накопичення емпіричних даних. **ВАЖЛИВО!!!** Проведення досліджень у сфері фізичної культури і спорту, що передбачають збір даних про фізичний стан, локацію чи здоров'я людини, вимагає суворого дотримання етичних стандартів (деперсоналізація даних – у тексті роботи заборонено вказувати ПІБ учасників,

кожному учаснику присвоюється унікальний код (наприклад, «Спортсмен А1», «Учень 1»); в разі необхідності – підписання інформованої згоди учасників дослідження).

На цьому етапі планують проведення експерименту та пишуть третій розділ роботи.

Апробація отриманих результатів та формулювання висновків: аналіз і обробка отриманих даних, підготовка публікацій у наукових журналах і збірниках; участь у наукових конференціях, семінарах; участь у проведенні навчальних занять зі студентами молодших курсів тощо.

Підготовка інших частин кваліфікаційної роботи: написання анотацій українською та англійською мовами (*додаток Б*); формулювання висновків, підготовка і оформлення списку використаних джерел (*додаток Д*), погодження усіх матеріалів кваліфікаційної роботи з науковим керівником.

Підготовка та організація захисту: перевірка кваліфікаційної роботи на кафедрі та отримання допуску до захисту; підготовка доповіді та презентації; попередній розгляд кваліфікаційної роботи на кафедрі, де її виконували; написання відгуку наукового керівника (*додаток К*); скерування на рецензування та отримання двох рецензій фахівців (внутрішньої та зовнішньої) (*додаток Л*); проходження перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат; подання повного комплексу документів до кваліфікаційної роботи секретареві Державної екзаменаційної комісії.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно. Робота повинна бути оприлюднена на офіційному сайті ЛДУФК ім. Івана Боберського і внесена до електронного репозитарію університету.

Захист кваліфікаційних робіт проходить в кінці III семестру згідно з навчальним планом. Остаточну оцінку виставляють члени Державної екзаменаційної комісії на підставі рецензій та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

2.2. Рекомендації до оформлення кваліфікаційних робіт другого (магістерського) півня вищої освіти

Кваліфікаційна робота оформлюється відповідно до таких правил:

- використовують текстовий редактор *Microsoft Word*: шрифт – *Times New Roman*, розмір шрифту – 14 pt;
- кваліфікаційну роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу;
- текст кваліфікаційної роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше ніж 20–25 мм, праве – не менше ніж 10 мм, верхнє – не менше ніж 20 мм, нижнє – не менше ніж 20 мм.

Під час написання кваліфікаційної роботи слід орієнтуватися на чинні стандарти у формулюванні назви, поданні рисунків, таблиць, формул, складанні списку літературних джерел тощо.

Назва кваліфікаційної роботи має бути, якщо можливо, короткою (5–8 слів), відповідати спеціальності, вказувати на сутність проблеми, яку досліджують, предмет та мету дослідження. Допускатиметься додавання до назви невеликого підзаголовка, що конкретизує сутність проблеми, яку досліджують. У назві небажано використовувати ускладнену термінологію.

Текст кваліфікаційної роботи має характеризуватися логічним взаємозв'язком її частин, переконливою аргументацією викладених думок, стислістю і точністю формулювань, виключенням неоднозначних тлумачень, доступністю, конкретністю у викладенні результатів роботи, обґрунтованістю висновків та рекомендацій.

Вимоги до тексту кваліфікаційної роботи:

- текст роботи має бути чітко структурованим, поділений на розділи та підрозділи. В окремих випадках підрозділи можна поділяти на пункти та підпункти. Потрібно стежити, щоб кожен розділ роботи відображав результати наукового дослідження з окремої частини загальної проблеми, щоб кожен компонент було викладено у тексті і одночасно текст був цілісним, а не фрагментарним.

- текст кваліфікаційної роботи має відрізнятися відповідною композиційністю: змістові частини тексту мають бути логічно об'єднані єдиною ідеєю, темою, проблемою, для чого слід забезпечити системний підхід до розкриття теми роботи;

- текст кваліфікаційної роботи має обов'язково містити аналіз фактів, про які йдеться, а також конкретне обґрунтування тих чи інших положень;

- у тексті не має бути повторів, особливо це стосується висновків, які роблять після кожного розділу та загальних висновків;

- текст має бути завершеним;

- у тексті слід використовувати безособову форму викладення (не використовувати авторське «я» або «ми»). Наприклад: «встановлено», а не «я встановив»; «розглянуто», а не «ми розглянули»);

- визначення термінів, які подано у тексті, мають бути обґрунтованими, аргументованими;

- текст має відповідати сучасному українському правописові.

Завершеності, цілісності і зв'язності тексту кваліфікаційної роботи досягаються певними спеціальними мовними засобами. Так, способом вираження логічних зв'язків є такі мовні засоби, що вказують на послідовність розвитку думки: *(спочатку, насамперед, по-перше, по-друге, отже)*, заперечення *(проте, тим часом, але, однак, водночас, а втім, натомість)*, причинно-наслідкові відношення *(таким чином, завдяки цьому, відповідно до цього, крім того, внаслідок цього, до того ж)*, перехід від однієї думки до іншої *(звернімося до..., розглянемо, зупинимось на..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...)*, результат, висновок *(отже, все сказане дає можливість..., підсумовуючи, слід сказати)*. Під час утворення порівняння найвищого ступеня використовуються слова «найбільш», «найменш». Логічні зв'язки між частинами тексту забезпечуються складними сполучниками підрядності «завдяки тому що», «між тим як», «тому що», «замість того, щоб», «з огляду на те що», «зважаючи на те що», «внаслідок того що», «після того як», «у той час як». Рекомендовано

також активно вживати похідні прийменники «*протягом...*», «*відповідно до...*», «*згідно з...*», «*у результаті*», «*на відміну від...*», «*поряд з...*».

Нумерацію сторінок кваліфікаційної роботи починають з другої сторінки. Титульну сторінку враховують, але не нумерують. Номери проставляють у правому куті верхнього поля аркуша арабськими цифрами на відстані не менше ніж 10 мм. Слово «сторінка» не пишуть, а біля цифр не ставлять ніяких позначок.

Нумерація розділів, підрозділів, підпунктів. Розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію та позначатися арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою (наприклад, **1.1.** – перший підрозділ першого розділу). Заголовки мають бути короткі та однозначні.

Основні частини роботи починають писати з нової сторінки. Структурні елементи роботи, такі як «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», не нумерують.

Заголовки структурних елементів і заголовки розділів друкуються великими літерами без крапки в кінці, без підкреслювання. Відстань між заголовком і текстом становить 2 інтервали. Заголовки підрозділів друкують жирним шрифтом без крапки в кінці.

Для наукового тексту характерними елементами є **ілюстрації, таблиці і додатки.**

Основними видами ілюстративного матеріалу в науковому тексті можуть бути рисунки, схеми, фотографії, репродукції, діаграми і графіки. Таблиці, графіки і діаграми надають точну інформацію для підтвердження кількісних взаємозв'язків між явищами.

Ілюстративний матеріал необхідно застосовувати в кваліфікаційній роботі тільки тоді, коли він дає змогу краще подати і зрозуміти конкретний матеріал. Ілюстрації мають бути обов'язково «прив'язаними» до тексту роботи і подані відразу після тексту, де на них посилаються, або на наступній сторінці.

На усі ілюстрації повинно бути посилання в тексті, їх нумерують арабськими цифрами в межах розділу (рис. 3.1 – тобто перший рисунок третього розділу). Назва рисунка повинна бути короткою, точною, розташованою після нього (*додаток М*).

Таблиці. Таблицю розміщують після тексту, де дають на неї посилання, або на наступній сторінці. Таблицю нумерують арабськими цифрами в межах розділу (табл. 4.1 – тобто перша таблиця четвертого розділу). Назва таблиці повинна бути короткою, точною, надрукованою жирним шрифтом (*додаток Н*).

Формули. У разі необхідності представлення в тексті кваліфікаційної роботи формул їх подають посередині нового рядка, а їх нумерацію – з правого боку в дужках (*додаток П*)

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. У кваліфікаційній роботі автор повинен давати посилання на джерела, матеріали, окремі результати або цитати з яких наведено у дослідженні. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитований документ, дають необхідну інформацію щодо нього. Посилатися слід на останні видання та публікації. До огляду літератури з теми дослідження автор додає фундаментальні, найвагоміші, найактуальніші сучасні джерела. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починають і закінчують лапками та наводять у тій граматичній формі, у якій його подано у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропускання слів, речень при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками у круглих дужках (...);

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланнями на джерело;

г) при переказі чийось думок своїми словами слід бути гранично точним у викладенні думок автора і дати відповідні посилання на джерело.

При прямому цитуванні посилання в тексті роботи оформлюють після цитати, подаючи у квадратних дужках порядковий номер позиції зі «Списку використаних джерел» і номер сторінки.

Наприклад.

При визначенні темпераменту Л. П. Сергієнко пише, що це: «...властивість особистості, в якій відображається динаміка пізнавальних процесів, емоційного збудження і вольової активності» [45, с. 137].

При непрямому цитуванні або скороченому викладі будь-якої проблеми у квадратних дужках можна наводити кілька позицій зі списку використаних джерел, розділяючи їх комою.

Наприклад.

Інтеграція адаптивного спорту в суспільне життя є результатом багаторічної генези, послідовного перетворення реабілітаційно-спрямованого використання рухової активності для осіб з інвалідністю в суто спортивну діяльність, що здійснюється на різних рівнях та має найвище визнання та патронат Міжнародного олімпійського комітету [17, 28, 37].

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи передбачає підготовку презентації та доповіді за темою роботи.

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається в межах переддипломної практики, у присутності студентів, наукового керівника та викладачів кафедри, на якій її виконували, згідно з затвердженим календарним планом у встановлений термін.

До захисту допускають магістрів за умови повного виконання навчального плану. До захисту допускаються кваліфікаційної роботи, теми яких затвержені згідно зі встановленим порядком; структура, зміст, якість викладеного матеріалу, його оформлення відповідають вимогам до кваліфікаційних робіт; пройшли перевірку на плагіат; оцінені позитивно на попередньому захисті випускової кафедри, рекомендовані кафедрою до захисту та мають позитивний відгук керівника.

Для захисту кваліфікаційних робіт у державну екзаменаційну комісію подають:

- кваліфікаційну роботу;
- витяг з протоколу засідання кафедри, на якій виконували роботу, про допуск магістра до захисту;
- письмовий відгук наукового керівника з характеристикою діяльності магістра під час виконання кваліфікаційної роботи;
- дві рецензії на кваліфікаційну роботу
- протокол аналізу звіту подібності, сформованого програмою *StrikePlagiarism*.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні ДЕК. Студент готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал до неї (презентацію). Доповідь (до 10 хвилин) повинна відображати зміст дослідження, його мету, завдання, предмет та об'єкт; обґрунтування вибору теми, ступеня її висвітлення в науковій літературі. Основну частину доповіді присвячують

викладенню основних результатів, науково-практичних висновків і рекомендацій за матеріалами дослідження.

Під час публічного захисту студент відповідає на запитання членів ДЕК та інших присутніх. Оцінка за кваліфікаційну роботу залежить не лише від її змісту, переконливої доповіді, але й від упевненої відповіді на поставлені запитання та від коментування дискусійних положень. Автор кваліфікаційної роботи має продемонструвати такі вміння:

- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- використовувати статистичні та інші методи дослідження;
- володіти навичками узагальнення;
- чітко формулювати висновки;
- відстоювати авторську позицію;
- обґрунтовувати інноваційні підходи до розв'язання завдань дослідження;
- володіти правилами публічного виступу (чіткістю, лаконічністю, граматичною правильністю висловлювань).

Оцінює кваліфікаційну роботу Державна екзаменаційна комісія за національною шкалою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Під час оцінювання кваліфікаційної роботи ДЕК враховує три основні компоненти: 1 – вагомість отриманих наукових результатів та якість оформлення кваліфікаційної роботи; 2 – презентацію та представлення результатів роботи під час офіційного захисту; 3 – оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи.

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	<p>Вагомість отриманих наукових результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ точність та коректність формулювань наукових положень та висновків; ○ наукова новизна та практична значущість; ○ актуальність обраної теми наукового дослідження; ○ чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи та повнота їх реалізації; 	До 50 балів

	<ul style="list-style-type: none"> ○ відповідність обраних методів наукового дослідження; ○ обсяг отриманих експериментальних даних та глибина їх інтерпретації; ○ дотримання наукового стилю викладу інформації 	
	Якість оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог	До 10 балів
2.	Представлення результатів кваліфікаційної роботи на офіційному захисті (якість доповіді та мультимедійної презентації, відповіді на запитання)	До 30 балів
3.	Оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи: - участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт; - наявність наукової публікації за результатами кваліфікаційної роботи (у друкованому чи електронному виданні); - упровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів впровадження	0-10 балів
	Максимальна оцінка	100 балів

Після доповіді магістра і його відповідей на запитання оголошуються відгук наукового керівника та рецензії на роботу. Магістрантові надають можливість дати пояснення щодо зауважень. Кваліфікаційну роботу оцінюють на закритому засіданні ДЕК, результат оголошують після затвердження протоколу головою ДЕК.

Магістранти, які підготували якісну кваліфікаційну роботу, на високому науковому рівні презентували її під час офіційного захисту, мають наукові публікації та досвід участі в наукових конференціях, можуть отримати рекомендацію Державної екзаменаційної комісії до вступу в аспірантуру.

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Факультет фізичної культури і спорту

Кафедра Олімпійського, професійного та адаптивного спорту



Бойко Уляна Ростиславівна

(підпис)

**ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ
ВЕТЕРАНІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ**

Кваліфікаційна робота на здобуття рівня вищої освіти «магістр»
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт
(ОПП «Адаптивний спорт та спорт ветеранів війни»)

Науковий керівник:

Передерій Аліна Володимирівна,
доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор

(підпис)

Роботу рекомендовано до захисту
на засіданні кафедри Олімпійського,
професійного та адаптивного спорту
Протокол № ___ від «___» _____ 2025 р.
Зав. кафедри _____ Бріскін Ю.А.

Роботу захищено на засіданні ДЕК
з оцінкою _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ЕCTS/бали)

Протокол № ___ від «___» _____ 2025 р.
Голова ДЕК _____ Романчук С.В.

Приклад анотацій

АНОТАЦІЯ

Качараба М. О. Оцінювання рухової активності дітей України та Канади середнього шкільного віку в позашкільний час. – Кваліфікаційна робота зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). – Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львів, 2026.

Робота складається із 3 розділів. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 12 таблиць, ілюстрована 3 рисунками. Список використаної літератури нараховує 88 джерел. Додаткову інформацію подано у 4 додатках. *Мета* дослідження – порівняти рухову активність дітей у позашкільний час, дітей України і Канади. *Об'єкт* дослідження – дозвілля дітей. *Предмет* дослідження – рухова активність дітей у позаурочний час. *Методи* дослідження – теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел; соціологічні методи опитування (анкетування та інтерв'ювання); методи математичної статистики.

Результати. Учні обох країн позитивно ставляться до уроків ФК, відмінності між оцінками школярів з України та з Канади – мінімальні ($9,2 \pm 2,1$ бала проти $9,8 \pm 2,2$ бала). Попри те зауважимо, що усі (100 %) канадські діти зізналися, що під час уроків ФК отримують насолоду, тоді як лише 50 % українських школярів задоволені уроками ФК. На виконання домашнього завдання учні (74,0%) канадських шкіл затрачають менше ніж 1 годину на день, тоді як серед українських школярів таких лише 15,7%. У результаті 36,8% українських школярів виконують домашні завдання майже щодня до пізньої ночі (тоді як 90% канадських школярів ніколи цього не робили), тому 81,56% українських школярів у будні дні і 75,63% у вихідні лягають спати після 22 години. Канадські школярі (43,0%) витрачають у будні 1-2 години на комп'ютерні розваги, українці – понад 3 год на день (51,3 %). Разом із тим, діти обох країн прагнуть проводити дозвілля активно. Виконують норми рухової активності лише 60% українських дітей.

Ключові слова: дозвілля, рухова активність, фізична культура, уроки, домашні завдання.

Кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності та політики щодо використання штучного інтелекту.

ABSTRACT

Kacharaba M.O. Estimation of motor activity of middle school age children of Ukraine and Canada in extracurricular time. – Master's work in specialty A4 Secondary education (Physical Culture). – Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyi, Lviv, 2026.

The work consists of 3 sections. The main content is outlined on 72 pages. The work contains 12 tables, illustrated with 3 figures. List of references numbers 88 sources. Additional information is available in 4 annexes.

The *aim* of the study is to evaluate the comparison of motor activity of children in extracurricular time, children of Ukraine and Canada. The *object* of research is the leisure of children. The *subject* of research is the motor activity of children in extra-time. *Methods* of research – theoretical analysis and generalization of literary sources; sociological survey methods (questionnaires and interviews); *methods* of mathematical statistics.

Results. Students from both countries have a positive attitude to the lessons of the PE. In spite of this, we note that all (100%) Canadian children admitted that during the lessons of the PE enjoyment, while only 50% of Ukrainian students are satisfied with the lessons of the PE. For homework, students (74.0%) of Canadian schools spend less than 1 hour per day, whereas among Ukrainian students only 15.7%. As a result, 36.8% of Ukrainian schoolchildren spend their homework almost daily late at night (while 90% of Canadian schoolchildren never did so), therefore 81.56% of Ukrainian schoolchildren on weekdays and 75.63% of Ukrainian schoolchildren go to bed after 22 hours. While Canadian students (43.0%) spend 1-2 hours a week on computer entertainment, Ukrainians "hang" in the virtual space for more than 3 hours per day (51.3%). At the same time, children of both countries tend to spend their leisure actively. Only the 60% of Ukrainian children have the norms of motor activity. We compared similar results as a result of student surveys.

Keywords: leisure, motor activity, physical culture, lessons, homework

The qualification work was carried out in compliance with the principles of academic integrity and the policy on the use of artificial intelligence.

Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ	7
1.1. Морфофункціональні особливості фізичного розвитку учнів, скерованих до спеціальної медичної групи	7
1.2. Особливості розвитку фізичних якостей у молодшому шкільному віці	14
1.3. Шляхи поліпшення фізичного виховання учнів, скерованих до спеціальної медичної групи.....	26
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ	29
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	31
2.1. Методи дослідження	31
2.2. Організація дослідження.....	36
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПРОГРАМА У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ СКЕРОВАНИХ ДО СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ.....	38
3.1. Обґрунтування змісту програми фізичного виховання	38
3.2. Зміни показників фізичного розвитку школярів.....	54
3.3. Динаміка функціональних показників школярів	67
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ	68
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
ДОДАТКИ	83

**Приклад оформлення акту впровадження
результатів наукових досліджень у практику**

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

результатів наукового дослідження у тренувальний процес
ДЮСШ № 5, м. Львова

Ми, ті, що нижче підписалися, склали цей акт про те, що результати роботи, виконаної згідно з темою «Теоретико-методичні основи хореографічної підготовки у спорті» плану науково-дослідної роботи ЛДУФК на 2025 – 2030 рр. (номер державної реєстрації: 0116U003167) у 2025/2026 навчальному році впроваджено у тренувальний процес спортсменів, які займаються спортивною гімнастикою на етапі спеціалізованої базової підготовки. Виконавці В. Г. Тодорова, А. В. Передерій внесли такі пропозиції:

Назва пропозиції, форма впровадження і коротка характеристика	Наукова новизна та її значення, рекомендації з подальшого використання	Ефект від впровадження
Авторська програма хореографічної підготовки спортсменів зі спортивної гімнастики на етапі спеціалізованої базової підготовки	Удосконалено програму підготовки спортсменок, які спеціалізуються у спортивній гімнастиці на етапі спеціалізованої базової підготовки. Програма побудована згідно з системою хореографічної підготовки у спорті та містить методику контролю хореографічної підготовленості	1. Використання програми дало змогу розв'язати низку завдань хореографічної, технічної, фізичної, психічної підготовки; 2. Застосування програми сприяло підвищенню рівня хореографічної підготовленості на 13%

Автори-розробники:

магістрант

доктор наук з фізичного виховання та спорту,
професор

Представник ЛДУФК ім. Івана Боберського
проректор з НПП і МЗ,

доктор наук з фізичного виховання та спорту,
професор

Представник закладу, де виконано впровадження:

Директор ДЮСШ №5 м. Львів

В.Г. Тодорова

А.В. Передерій

М.П. Пітин

С.Ю. Гребенюк

ПРИКЛАДИ

оформлення списку використаних джерел за міжнародним стилем

Vancouver(Назва **СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** за стилем *Vancouver* –
ПОСИЛАННЯ)**ПОСИЛАННЯ**

Автореферат	Артем'єва ГП. Критерії відбору та прогнозування спортивного удосконалювання в акробатичному рок-н-ролі [автореферат]. Харків: ХДАФК; 2007. 21 с.
	Борщов СМ. Психофізична підготовка юних гімнастів [автореферат]. Львів: ЛДУФК; 2003. 21 с.
Стаття з журналу	Атаманюк СІ. Особливості тренувального процесу в аеробній гімнастиці в рамках загальної теорії тренування координаційних здібностей. Теорія і практика фізичного виховання. 2012;2:86–93.
Стаття зі збірника наукових праць	Бачинська Н. Основні положення технології підготовки й тренувальних навантажень у парній акробатиці на етапах багаторічного вдосконалення. В: Цьось АВ, редактор. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. Зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2015;3(31), с. 224–8.
Монографія	Демінський ОЦ. Дидактичні основи оптимізації спортивного тренування: монографія. Київ: Вища школа; 2001. 238 с.
	Дутчак МВ. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика: монографія. Київ: Олімпійська література; 2009. 279 с.
Дисертація	Пітин МП. Організаційно-методологічні основи теоретичної підготовки у спорті [дисертація]. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури; 2015. 486 с.
Навчальний посібник	Келлер ВС, Платонов ВМ. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів: навч. посіб. Львів: Українська спортивна асоціація; 1992. 270 с.
	Костюкевич ВМ, Воронова ВІ, Шинкарук ОА, Борисова ОВ. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 „Фізична культура і спорт”): навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД; 2016. 554 с.
Підручник	Бріскін ЮА. Спорт інвалідів: підручник. Київ: Олімпійська література; 2006. 253 с.
Підручник/книга за редакцією	Круцевич ТЮ, редактор. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. Київ: Олімпійська література; 2008. Том 1. 391 с.

частина/том/ розділ книги чи підручника	Приступа Є, Завидівська Н. Фізична рекреація: навч. посіб. Дрогобич: Коло; 2010. Частина 2, розділ 3, Вплив фізичної рекреації на збереження і зміцнення здоров'я сучасної людини; с. 88–130.
Інтернет- джерело	Приступа ЄН. Концепція вільного часу людини як важлива категорія рекреації. Спортивна наука України [Інтернет]. 2008 [цитовано 2017 Лют. 24];5:9–22. Доступно: www.sportscience.org.ua
	Kanneganti P, Harris JD, Brophy RH, Carey JL, Lattermann C, Flanigan DC. The effect of smoking on ligament and cartilage surgery in the knee. Am J Sports Med [Internet]. 2012 [cited 2013 Feb 19];40(12):2872–8. Available from: http://ajs.sagepub.com/content/40/12/287 DOI: 10.1177/0363546512458223
Патент	Бріскін ЮА, Пітин МП, Семеряк ЗС, винахідники; патентовласники. Пристрій для техніко-тактичної підготовки фехтувальників. Патент України № 76884. 2013 Січ. 25.
Нормативні документи	Про фізичну культуру і спорт: Закон України [Інтернет]. 1994 [цитовано 2015 Січ 31]. Доступно: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12
	Порядок та умови надання у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури: постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2021 № 226.
Навчальна програма	Білокопитова ЖА, Нестерова ТВ, Дерюгіна АМ, Безсонова ВА. Художня гімнастика: навч. прогр. для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. Київ; 1999. 115 с.
Книга	Zolnierowicz K, Plichta M. Gimnastyka sportowa dziewczat. Warszawa: Biblioteka trenera; 2001. 92 s.
Довідкове видання	Платонов ВМ, редактор. Енциклопедія олімпійського спорту України. Київ: Олімпійська література; 2005. 462 с.

**Напрями наукових досліджень,
для кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Спеціальність А4 Середня освіта (Фізична культура)

1. Теоретико-методологічні основи фізичної культури.
2. Розвиток та становлення фізичної культури, фізичного виховання в різні історичні періоди в Україні та інших країнах світу.
3. Організаційно-управлінські аспекти фізичної культури, фізичного виховання в Україні та інших країнах світу.
4. Формування мотивації до рухової активності, здорового способу життя в системі фізичного виховання дітей та молоді.
5. Теоретико-методологічні проблеми фізичного виховання дошкільнят, школярів та студентів.
6. Розвиток психофізичних якостей дітей та молоді у процесі фізичного виховання.
7. Формування фізичного, психічного і морального здоров'я дітей та молоді у процесі фізичного виховання.
8. Диференційований підхід у фізичному вихованні школярів та учнівської молоді.
9. Теоретико-методологічні проблеми оздоровчої фізичної культури різних груп населення.
10. Інноваційні засоби та технології у фізичному вихованні різних груп населення.
11. Рухова активність і здоров'я різних груп населення.
12. Фізичне виховання дітей та молоді у спеціальних медичних групах.
13. Адаптивне фізичне виховання.
14. Теоретико-методологічні засади рекреаційної діяльності різних груп населення.
15. Програмно-нормативні та кадрові проблеми фізичного виховання в Україні.

Спеціальність А7 Фізична культура і спорт

1. Історія розвитку становлення та сучасний стан спорту. Напрями і види спорту в системі спортивного руху.
2. Міжнародний спортивний рух, спорт та держава.
3. Любительство та професіоналізм у спорті.
4. Гуманістичні основи спорту.
5. Вплив спорту на суспільство та особистість.
6. Розвиток спорту та його напрямків в Україні та тенденції його розвитку у світі.
7. Організаційні та соціально-економічні основи спорту.
8. Роль і місце спортсмена у спорті.
9. Матеріально-технічне забезпечення підготовки спортсменів та проведення змагань.
10. Спортивні споруди й охорона навколишнього середовища.
11. Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів.
12. Допінг у спорті.
13. Міжнародна олімпійська система.
14. Система олімпійської освіти.
15. Програма, організація та проведення Олімпійських Ігор. Види спорту в програмах Олімпійських Ігор.
16. Паралімпійські ігри. Дефлімпійські ігри. Спеціальні Олімпіади.
17. Спорт ветеранів війни.
18. Історичні передумови, методологічні основи побудови системи підготовки спортсменів та її реалізація на практиці.
19. Система олімпійської підготовки національних команд з видів спорту.
20. Система дитячо-юнацького, резервного та спорту вищих досягнень у загальній системі спорту.
21. Змагання та змагальна діяльність спортсменів.
22. Сторони підготовки спортсменів (технічна, тактична, психологічна, фізична та теоретична), засоби та методи їх удосконалення.
23. Побудова процесу підготовки спортсменів у різних структурних утвореннях: багаторічна підготовка, чотирилітні олімпійські цикли, підготовка в макро-, мезо-, мікроциклах та тренувальних заняттях.

24. Відбір, орієнтація, управління, контроль, моделювання та прогнозування в системі підготовки спортсменів.

25. Підготовка і змагальна діяльність з урахуванням клімато-географічних умов.

26. Підвищення ефективності тренувальної і змагальної діяльності з урахуванням використання ергогенних засобів та спеціального харчування.

27. Система управління процесами втомлення, відновлення, підвищення працездатності та формування реакцій адаптації у процесі підготовки спортсменів.

28. Оптимізація процесу підготовки спортсменів на різних етапах спортивного вдосконалення з урахуванням медико-біологічних та психологічних закономірностей формування підготовленості спортсменів.

29. Травматизм у спорті та профілактика спортивних травм.

**Приклад оформлення титульної сторінки
обґрунтування теми кваліфікаційної роботи**

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
Факультет фізичної культури і спорту
Кафедра олімпійського, професійного та адаптивного спорту

Розглянуто на засіданні
кафедри теорії спорту та фізичної
культури
Протокол №__
від «__» _____ 2025 р.

«Затверджено»
на засіданні вченої ради факультету
фізичної культури і спорту
Протокол №__
від «__» _____ 2025 р.

Зав. кафедри _____ Бріскін Ю.А Декан ФКіС _____ Ріпак І.М.

ОБґРУНТУВАННЯ

теми кваліфікаційної роботи
зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
**СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ ЗАНЯТЬ СПОРТОМ
ОСІБ З ВІДХИЛЕННЯМ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ
ЗА ПРОГРАМАМИ СПЕЦІАЛЬНИХ ОЛІМПІАД**

Магістрант:

11 групи факультету фізичної
культури і спорту
Габрильчук Ірина Вікторівна

Науковий керівник:

Передерій Аліна
Володимирівна,
доктор наук з фізичного
виховання
та спорту, професор

(підпис)

Вимоги до написання відгуку наукового керівника

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу
зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура)

(тема)

студента (ки) факультету педагогічної освіти
Львівського державного університету фізичної культури імені Івана
Боберського

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Характер виконання кваліфікаційної роботи (в ініціативному порядку, за замовленням організації, установи тощо).
2. Мета кваліфікаційної роботи.
3. Актуальність обраної теми.
4. Відповідність виконаної кваліфікаційної роботи спеціальності (ОПП).
5. Ступінь самостійності студента під час виконання кваліфікаційної роботи.
6. Повнота розкриття теми, втілення задуму, наявність використання в роботі напрацьованих раніше матеріалів, передового досвіду у відповідній сфері, галузі тощо.
7. Характеристика теоретичної підготовки (уміння випускника працювати з літературними джерелами, аналізувати теоретичний та практичний матеріал, ухвалювати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні комп'ютерні інформаційні технології тощо).
8. Характеристика практичної підготовки.
9. Знання та дотримання вимог під час виконання та оформлення кваліфікаційної роботи.
10. Розділи кваліфікаційної роботи та їх характеристика.
11. Виявлені недоліки.
12. Висновок з пропозиціями, оцінкою та критичними зауваженнями з аналітичним обґрунтуванням кожного спірного чи сумнівного моменту/дискусійного положення.
13. Мотивована оцінка кваліфікаційної роботи за 100-бальною та національною шкалою і шкалою ECTS, відповідність набутих випускником знань, умінь та навичок (компетентностей) вимогам до фахівця і можливість присвоєння йому рівня вищої освіти «магістр» за відповідною спеціальністю.

Науковий керівник

(науковий ступінь, учене звання, посада та місце роботи, прізвище, ім'я, по батькові)

«___» _____ 20__ р. _____ (підпис)

Особистий підпис наукового керівника, завірений в установленому порядку.

Вимоги до написання рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура)

(тема)

студента (ки) факультету педагогічної освіти
Львівського державного університету фізичної культури імені Івана
Боберського

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Актуальність теми кваліфікаційної роботи.
2. Характеристика змісту кваліфікаційної роботи.
3. Відповідність змісту виконаної роботи затвердженій темі та завданням.
4. Повнота виконання завдань дослідження.
5. Ступінь використання сучасних досягнень технологій.
6. Коротка характеристика виконання кожної частини роботи.
7. Якість виконання, відповідність вимогам державних стандартів.
8. Перелік позитивних сторін кваліфікаційної роботи.
9. Можливість використання (впровадження) результатів кваліфікаційної роботи в практику.
10. Виявлені недоліки.
11. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи, а також висновок щодо можливості присвоєння випускнику ступеня «магістр» за спеціальністю.

Рецензент (науковий ступінь, учене звання, посада та місце роботи)
(прізвище, ім'я, по батькові)

« ____ » _____ 20__ р. _____ (підпис)

Особистий підпис рецензента, завірений в установленому порядку.

Приклади оформлення рисунків

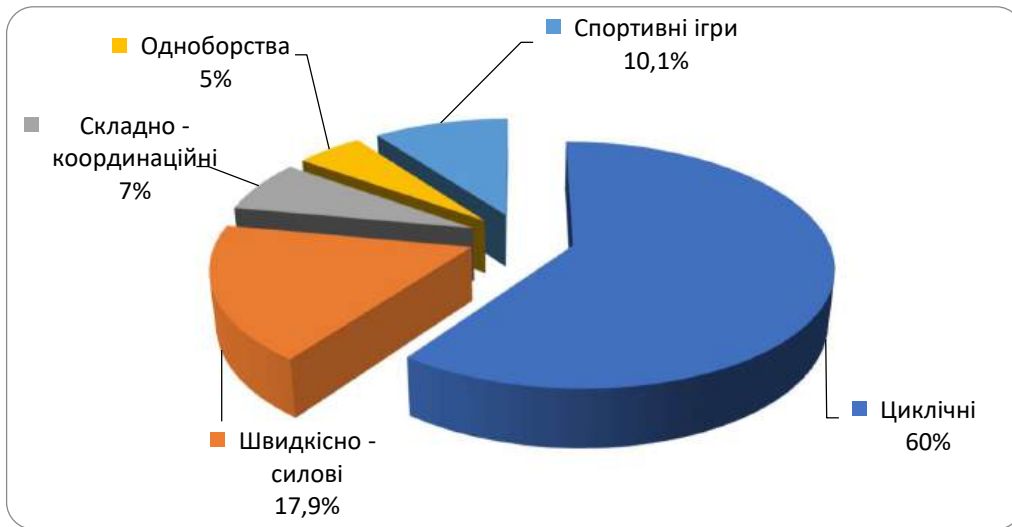


Рис. 3.1. Сучасна структура програми Паралімпійських Ігор (на прикладі XIV Паралімпійських Ігор в Лондоні 2012 р.)

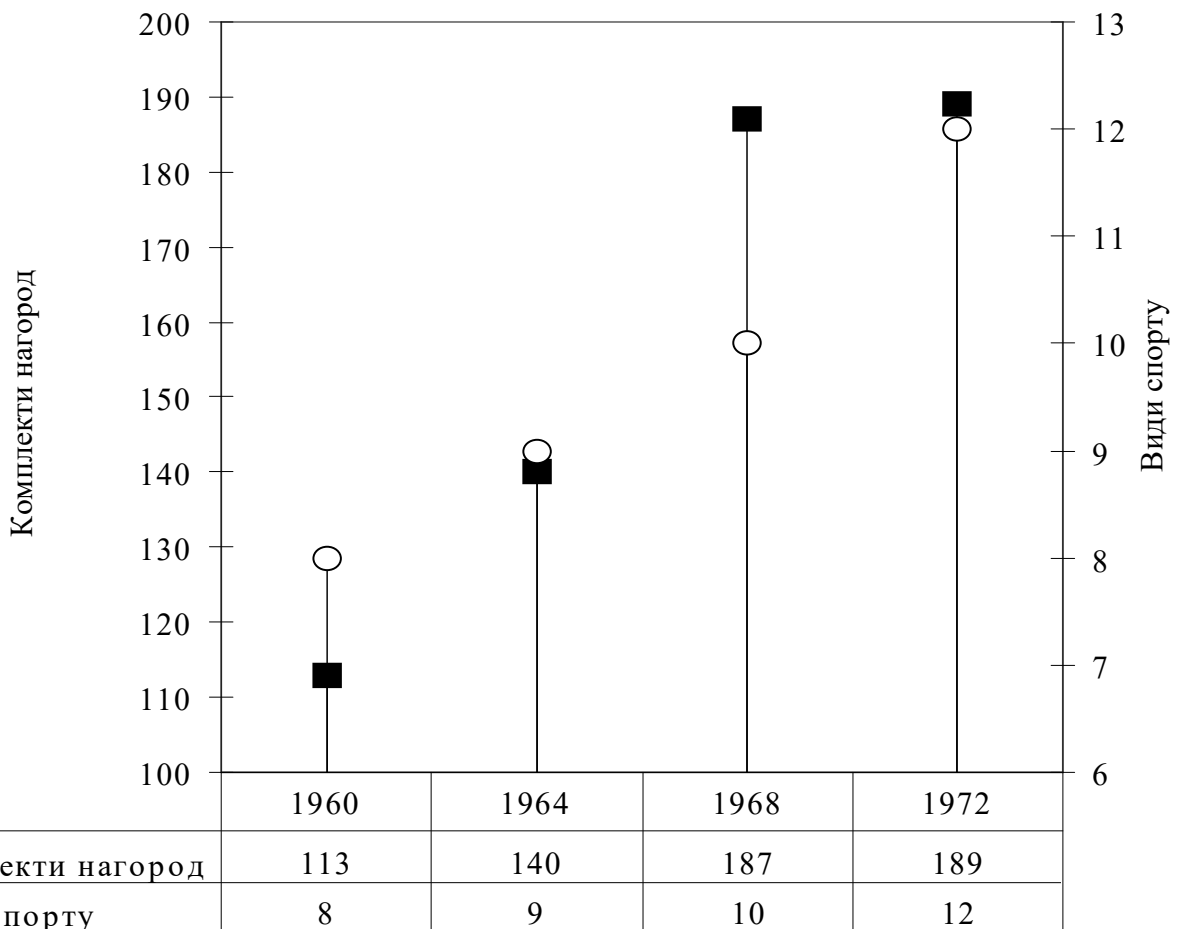


Рис. Помилка! У документі відсутній текст указанного стилю..4. Кількість комплектів нагород та видів спорту в іграх першого Паралімпійського періоду

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 3.1

Динаміка показників фізичного розвитку студентів

Показники фізичного розвитку	2025 р		2026 р		Зміни , %
	X	$\pm\sigma$	X	$\pm\sigma$	
Маса тіла, кг	69,0	2,66	70,4	2,50	2,03
Довжина тіла, см	179,0	2,12	179	1,90	-
ОГК (у стані відносного спокою), см	92,0	1,7	93,4	1,36	1,52
Динамометрія сильнішої кисті, кг	44,0	2,24	42,7	1,17	-2,96
ЧСС, уд/хв.	65,0	2,42	61,7	1,11	-5,08
АТс, мм.рт.ст.	121,0	3,4	120	3,09	-0,83
АТд, мм.рт.ст.	74,0	2,02	77,1	1,84	4,19

Приклади наведення формул

$$\Delta_t = y_t - y_{t-1} \quad (2.1)$$

$$k_t = \frac{y_t}{y_0} \quad (2.2)$$

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad (2.3)$$

$$T_t = 100 \frac{\Delta_t}{y_{t-1}} \% \quad (2.4)$$

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
2. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт) : навч. посіб. / О. Борисова В. Костюкевич, В. Воронова, О. Шинкарук. – Вінниця : Нілан–ЛТД, 2016. – 554 с.
3. Костюкевич В. М. Дипломна робота. Структура, зміст, методика написання / В. М. Костюкевич. – Вінниця : Планер, 2005. – 213 с.